

HAGYOMÁNYTISZTELET ÉS NYITOTTSÁG AZ ÚJRA

Beszélgetés Szirmai Péterrel

– *Hogyan találtál rá a Partium folyóiraatra?*

– Az Internet segített. F fiatal írók publikációs listáiban gyakran előkerült a folyóirat neve, s ez kíváncsivá tett. Megtaláltam a honlapot, letöltöttem a 2006. tavaszi számot. Örömmel láttam, hogy Orbán Viktor írt köszöntőt a lapban a folyóirat 15. születésnapja alkalmából. Magam is keresztény, polgári gondolkodású vagyok, így rögtön szimpátiát éreztem a lap iránt. Az ismert nevek pedig magukért beszéltek: Orbán János Dénes, Kürti László, Lezsák Sándor, Oláh András. Kitűnő írások voltak. Aztán a 2007. évi könyvhéten találkoztam veled, akkor biztattál, hogy küldjek novellákat. A nyári számban *Évgyűrű-kronológia* címmel már meg is jelent rendhagyó, szépirodalmi eszközökkel írt történelmi visszaemlékezésem.

– *Miben látod a Partium igazi értékét?*

– A hagyománytiszteletben és a nyitottságban az új áramlatok felé. A *Partium* mint a beregi, a kelet-magyarországi írók, képzőművészek fóruma, szélesebb körben az UART, felmutatja a táj jellegzetességét: a magyar földhöz való ragaszkodást, az abból teremthető kiemelkedő értékeket. A *Partiumban* fontos szerep jut a magyar hagyományokban gyökerező kereszténység, az unitárius vallás ápolásának. Ez lényeges, hiszen ami az európai ember számára irányt adhat, ami kivezethet a szellemi kiüresedésből: a kereszténység; de lényeges azért is, mert mi, magyarok nem felejthetjük el ősi hagyományainkat, szokásainkat. Mindezek mellett a *Partium* felismerte, hogy az idők során az ember gondolkodása változik – így alakul a nyelv, az írott szöveg szerkezete –, s a Partium Műhely beengedi az új irányzatok képviselőit is maguk közé.

– *Milyennek látnád szívesen a Partium arculatát?*

– Szerintem a folyóirat színvonala és külalakja felveheti a versenyt más magyar nyelvű irodalmi, kulturális kiadványokkal. Esetleg lehetnének meghatározott rovatok, amelyek jobban elkülönítik az azonos tematikájú vagy műfajú írásokat: Szépirodalom, Kritika, Történelem, Beszámoló stb.

– *Szerinted hogyan él tovább a két lelki-szellemi előd, Ratkó József és Balázs Ferenc szellemisége?*

– Amit a nagy elődök megfogalmaztak: keresztény és magyar. Hiba azt gondolni, hogy Európa majd felvirágoztat minket. Nem számíthatunk más népekre, csak magunkra. Ehhez minden adottságunk és lehetőségünk megvan. A magyar föld képes ellátni a magyar embert egészséges élelemmel. Elegendő a víz, jó az éghajlat. A magyar mindig is szoros kapcsolatban állt a földdel, és képes is megművelni. Emellett még Isten közelségére van szüksége az

embernek, mert „szörnyűséges, lehetetlen, hogy senkié vagy emberé az Élet”. Harmóniában Istennel s a természettel az ember képes kimagasló alkotásokban megfogalmazni ezt a bonyolult kapcsolatot. Ahogy Ady írja: „A csillag-szóró éjszakák ma sem engedik feledtetni az ember szépbe-szött hitét.”

– *Tudnád-e gyarapítani a Partiumot unitárius témájú írásokkal?*

– A történelemnek vannak kiemelkedő unitárius kötődésű eseményei és az unitárius vallásnak különösen izgalmas egyéniségei. Most csak egyet-egyet emelnék ki. Jelentős történelmi esemény volt az 1568-as tordai országgyűlés, ahol Európában példa nélküli módon, János Zsigmond fejedelem és az erdélyi rendek jelenlétében törvénybe foglalták a vallásszabadságot. Jelentőségénél fogva ez a szellemi tett máig érvényesen megelőzte korát, hiszen bizonyos vallások között, az emberek fejében a vallásszabadság ma sem valósult meg tökéletesen. Pedig a tolerancia, mások legbensőbb hitének tiszteletben tartása békét teremthetne. Az izgalmas egyéniség, akiről még szólok, Dávid Ferenc vallásalapító, gondolkodó és elsősorban Ember, aki mert kételkedni, mert újat megfogalmazni. Ezekről nemcsak lehet, de kell is írni.

Lejegyezte: FELHŐS SZABOLCS

MÁTYUS ATTILA

viharkapu

*színházat játszik most az ég
fekete felbök tanyáznak
villámok szórják szerteszt
e baragvó benuit alázat
porba vert emlékeit
s nevet mivélünk majd az Isten
szívünkre olvad a bánat
rajtunk ima már nem segít
magányunk vérző vadállat.*

